

Bàn chính trị và làm chính trị là một quyền công dân căn bản

Tôn Thất Thiện

Ai hằng theo dõi chính sách của ban lãnh đạo ĐCSVN cũng phải nhận thấy rằng mấy ông lãnh đạo này không muốn ai khác bàn đến chính trị và làm chính trị. Đây là lãnh vực họ nhút quyết nấm độc quyền và toàn quyền. Theo quan niệm của họ, người Việt Nam "yêu nước" chỉ nên hoạt động trong một số lãnh vực phi chính trị.

Một là kinh tế kinh doanh, n.l. làm tiền. Nếu ai muốn làm tiền, và làm giàu thật mau, nên về xú, và nếu họ không bước ra khỏi lãnh vực này, nhất là đừng dính gì đến chính trị, thì tha hồ tự do, kể cả tự do ăn chơi, khỏi sợ công an cảnh sát theo dõi và, ngoại trừ nhắc nhở họ rằng, trong mọi lãnh vực và mọi nơi, muốn cho công việc trôi chảy, luôn luôn phải lo giải quyết vấn đề "đầu tiên" (n.l. "tiền đâu", nếu dùng ngôn ngữ không cách mạng), nhân viên chính quyền sẽ không gây phiền hà gì cho họ cả, dù trước đây họ thuộc về những thành phần mà cộng sản gọi là "Việt gian, ngụy, phản động và chống cách mạng" ghê gớm, cần diệt tận gốc bốc tận rễ. Nếu họ là chuyên viên thì chỉ nên hiến kế cho ban lãnh đạo Đảng, và để Đảng tùy nghi, chờ đừng có tham vọng tham dự, hay bàn đến đường lối chính sách, chiến lược chiến thuật quốc gia gì ráo!

Hai là ăn chơi. Nếu là thanh niên thì lại tha hồ tìm những giải trí uớt át, muốn uớt át mấy cũng được, và có sa đọa cũng chẳng sao. Chế độ chủ nghĩa xã hội nay đã đổi mới tư duy và chủ trương phóng khoáng mà! Thanh niên càng chỉ lo ăn chơi, chính quyền xã hội chủ nghĩa càng "ổn định"!

Cuối cùng, nếu là trí thức thì phải lựa một trong ba giải pháp: một là phải quy phục Đảng và dùng hết tài năng của mình vào việc tư duy gắt để tìm những luận thuyết chứng minh là đường lối nhất quyết theo con đường xã hội chủ nghĩa và làm cho rõ "ai thắng ai bại" của ban lãnh đạo hiện tại của Đảng là đúng dù rằng những gì xảy ra ở Nga và Đông Âu đã chứng minh rằng đường lối xã hội chủ nghĩa là đường lối dẫn đến "nghẹt thở" và chủ nghĩa và chế độ cộng sản hết xài được trong thế giới ngày nay rồi, như Gorbachev và Yeltsin và biết bao người khác trong các đảng cộng sản Nga và Đông Âu đã công nhận; hai là ngầm tăm, nhất là nếu họ ở trong lãnh thổ dưới sự kiểm soát của chính quyền cộng sản; ba là theo Đoàn Viết Hoạt và Nguyễn Đan Quế vô tù năm hai mươi năm để nghiên ngâm về những tai họa sẽ xảy ra cho những ai

muốn làm chính trị, nhất là những ai cứ lỳ lợm chủ trương dân chủ đa nguyên!

Theo tuyên truyền của ĐCSVN thì chính trị là chuyện khô khan, nặng nề, để cho lãnh đạo Đảng lo. Người khác đừng có đụng vào. Đi tìm chuyện uất át mà giải trí! Những kẻ cứ lăng nhăng xen vào chính trị, chống đối độc tài độc đảng và chủ trương dân chủ đa nguyên là những kẻ chống cách mạng, những kẻ nguy hiểm, nhất là trong giới báo chí. Phải làm sao cho chúng nó chấm dứt chuyện đó, hướng chúng vào những gì có tính cách giải trí uất át.

Đều này được phản ánh trong một bức thơ của một độc giả gởi cho báo Thông Luận ở Paris (trong số báo số 62 tháng 7-8, 1993, trang 31). Như nhiều người biết, tờ báo này chủ trương dẹp bỏ chế độ cộng sản kiểu lê-nin-nít bôn-sê-vích hiện tại và thay thế nó bằng một chế độ dân chủ đa nguyên. Nó đăng nhiều bài phân tách, bình luận, nghiên cứu dài về những vấn đề chính trị. Do đó, độc giả nói trên phàn nàn là tờ báo này "khô khan", đăng những bài mà độc giả đọc không hết vì nó "quá dài" (dài đến "hơn hai trang"!) mà cứ "nói mãi" về một số chủ đề "nặng về chính trị". Người viết thơ hỏi sao báo đó không đăng những bài "tươi mát" hơn (n.l. "uất át" hơn, nếu dùng đúng danh từ đổi chiếu với "khô khan").

Hoặc vô tình, hoặc cố ý, tác giả của bức thơ đã nói lên quan điểm của giới lãnh đạo ĐCSVN mấy lâu nay. Nhưng vấn đề ở đây là vận mạng và tương lai của đất nước và dân tộc và liên hệ mật thiết đến vấn đề dân quyền và nhân quyền của dân Việt Nam, đặc biệt là quyền bàn chính trị và làm chính trị, n.l. quyền tham gia vào những quyết định hệ trọng của đất nước, những quyết định có tính cách chiến lược, chứ đâu có phải chuyện tán dốc trong khi nhảy nhót nhậu nhẹt cho qua thì giờ! Chuyện quan trọng như vậy tất nhiên không "uất át" được!

Ở Việt Nam những tờ báo được chính quyền cho tiếp tục xuất bản đều thấy rằng nói dồn hoặc đăng những chuyện uất át để giải trí độc giả là thượng sách! Chính trị là chuyện khô khan, chính trị là độc quyền của lãnh đạo Đảng. Họ biết như thế, và họ sống dưới sự kiểm soát trực tiếp của chính quyền nên muốn yên thân, muốn khỏi phải vô xà lim nầm chung với Đoàn Viết Hoạt và Nguyễn Đan Quế, họ phải "de" thiệt xa những gì mà họ biết là chính quyền cộng sản coi là có tính cách chính trị!

Nhưng có phải người Việt Nam nào cũng nằm trong tầm tay mắng ông công an cảnh sát cộng sản đâu! Người Việt hải ngoại sống trong những xã hội dân chủ tự do, đặc biệt là có tự do tư duy, tự do ngôn luận, và nếu họ không phải là người cho rằng tìm giải trí và uất át là mục tiêu chính của cuộc đời hay của những người Việt Nam hiện nay, nếu họ có chút lương tâm và tự trọng thì họ thấy cần băn khoăn về tương lai xứ sở và phải tham gia vào chính trị; và nếu họ có học thức, có thể đọc được, họ có bốn phận phải đọc hàng chục hàng trăm

trương báo và sách, dù có "khô khan" đến mấy, nếu những báo và sách đó bàn đến những vấn đề trọng đại của xứ sở.

Riêng về điểm "nói mãi", chúng ta nên nhớ đến những tài liệu tuyên truyền của ĐCS. Những tài liệu đó -- tài liệu học tập, diễn văn các lãnh tụ Đảng, quyết nghị, cương lĩnh, v.v.... -- cũng nói đi nói lại hoài những điều mà mọi người đều biết, nhưng phần đông chóng quên. Những điều đó là chế độ hiện tại của Việt Nam là một chế độ cộng sản lấy chủ thuyết Mác-Lê làm căn bản lý thuyết và hành động; ĐCSVN sẽ nhứt quyết đi con đường xã hội chủ nghĩa -- chứ không phải tư bản chủ nghĩa như nhiều người, nhứt là ngoại quốc, tưởng lầm, đâu nhé!-- và những "cải tổ" nhằm khai thác kinh tế thị trường để thực hiện chủ nghĩa xã hội hữu hiệu hơn -- chứ không phải bỏ chủ nghĩa đó đâu nhé! -- ; khi nói dân chủ Đảng muốn nói dân chủ **tập trung** -- chứ không phải dân chủ phân quyền và tản quyền như chúng ta hiểu đâu nhé! -- , v.v...Và vì ĐCSVN tiếp tục nói những điều sai lầm hay nhầm lưỡng gạt dư luận, nên chúng ta cũng phải tiếp tục lên tiếng nói rằng những điều đó sai lầm hoặc đối trá; nếu không, bà con cô bác rất dễ quên, và nếu chỉ còn nghe luận điệu của cộng sản thì lại cho rằng những điều đó là đúng!

Và chúng ta phải tiếp tục làm như vậy. Chúng ta phải tiếp tục bàn chính trị, làm chính trị, tham gia chính trị, tranh đấu chính trị, để đem lại cho xứ sở Việt Nam chúng ta những thay đổi căn bản và nhân dân Việt Nam được hưởng trọn vẹn những nhân quyền và dân quyền mà dân các nước dân chủ được hưởng, và ngày nay nhân dân Nga và các nước cộng sản cũ ở Đông Âu cũng được hưởng . Ta không nên quên rằng họ được hưởng như vậy là nhờ họ tranh đấu gắt gao.

Tham gia đời sống chính trị là một quyền căn bản của người dân. Chúng ta nhất quyết không khi nào từ bỏ quyền đó, và nếu có bị cộng sản, hay bất kỳ ai, tước đoạt chúng ta phải kiên quyết tranh đấu để dành lại.

Ottawa, 29-7-1993